

Comentariul poeziei Noaptea de mai scrisa de Alexandru Macedonski - prima parte

O recitare a Nopții de mai de Alexandru Macedonski are menirea să deconspire esafodajul acestei construcții, să strabata un traseu în care imperfectiunea și slefuirea, grandilocvența și rafinata retorică intuită de poet se află într-o corespondență dincolo de ceremonialul rostirii romantice, de discursul transparent filtrând coordonatele unei biografii.

Care sunt zonele fertile care nu incetează să uimeasă și care îl plasează pe Macedonski într-o lumina distinctă la orizontul deschis al liricii moderne, angajate în proiectarea unui spațiu al cuvantului, dintr-o perspectivă existențială intrerupând coerenta confesiunii, desfasurarea unei voci care asculta numai de contradicțiile launtrice?

Firește că nu putem ignora tonul patetic, rasfrangere a unei vitalități debordante, orgolioasă imagine a poetului gata oricand să imbrace vesminte stranii, să împrumute masti, în călătoria să iluzorie, dar aceste gesturi izvorască dintr-o conștiință creațoare, pentru care ipostazele existențiale, "dualismul structural", energetismul devin elemente integrate într-un "mod de producere", conduc spre o priveliște mirifică a limbajului de care poetul se simte atras. În Istoria să, George Calinescu respinge "maruntisurile" poeziei moderne, incompatibile cu vocea profetica plasmuitoare de teritorii încandescente, cu explozia de gesturi și imagini presarate cu dănicie pretutindeni pentru a deconcerta, pentru a narui orice lectura comodă. De fapt criticul distinge tocmai contradicțiile caracteristice spiritului reflexiv, bantuit de himere, reprimandu-si acordurile sentimentale, acceptand și respingand, mimand frenezia sau afirmand-o ostentativ: 'Poezia modernă s-a pierdut în maruntisuri și Macedonski e un poet de aripi mari, de patos, de atitudini. Ceva din solemnitatea străfulgeratoare a lui Dante, din salbaticia lui Byron, din joialitatea mistică a lui Blake trece fără a ajunge la desavarsire în poezia acestui straniu pretins cabotin'.

Nu este vorba de aspectul artizanal, de fragilitatea productiilor minore, ci de exprimarea unei tensiuni launtrice, gasind în afirmație și negație, în intensitatea trăirii, în antagonisme nesfarsite, un mod de existență a poeziei, care obține efecte spectaculare atât din imperfectiunea construcției, cât și din expresia prelucrata, într-o neîstovită transfigurare a realului, într-o călătorie în timp și în spațiu "Fantasia dictatorială" instaurată tinuturi tainice printr-o deregлare deliberată a simțurilor, prin substituiri repetitive, prin combinări succese menite să ascunda, să imprastie zonele amagitoare ale confesiunii.

În Noaptea de mai poetul trasează cai de acces spre un topoș al deplinei libertăți, întrezoarit nu în "sferea abstractelor seninatati", ci într-un cadru natural capabil să declanșeze ritmul frenetic al rostirii, să regenereze textul, să-l deschida în timp și spațiu spre "sublimele metamorfoze".